

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/14445
GK: 158

Sayı : B.13.SGB.0.13.00.00-610- 1593
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/14445)

033161

28 Haziran 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17/05/2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-23168 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sebahat TUNCEL'e ait 7/14445 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Bakan

EK : 1 yazı

İnönü Bulvarı No:42 Emek 06520 Ankara
Tel : 0312 212 20 72 -- Faks : 0312 215 18 00
www.csgeb.gov.tr

İrtibat : E. YARDIMCIEL Memur
Tel : 296 64 39
e-mail : eyardimciel@csgeb.gov.tr

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SEBAHAT TUNCEL'İN 7/14445 ESAS NO'LU YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

Mevsimlik gezici tarım işçisi olarak çalışmak amacıyla bulundukları illerden diğer illere aileleri ile birlikte giden vatandaşlarımızın bu süreçte ulaşım, barınma, eğitim, sağlık, güvenlik, sosyal çevreyle ilişkiler, çalışma ve sosyal güvenlik bakımından mevcut sorunlarının tespiti ile bu sorunların giderilmesi ve bu şekilde çalışma ve sosyal hayatlarının iyileştirilmesi amacıyla hazırlanan Başbakanlık Genelgesi 24/03/2010 tarih ve 27531 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Söz konusu Başbakanlık Genelgesi çerçevesinde merkezde, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması, yürütülmesi gereken faaliyetlerin izlenmesi, uygulama sırasında doğabilecek sorunlara çözüm üretilmesi ve bir veri tabanı oluşturulması için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısının Başkanlığında; İşçileri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü, Türkiye İş Kurumu, tarım işkolunda örgütlü en çok üyeye sahip işçi sendikası ile Türkiye Ziraat Odaları Birliği temsilcilerinin katılımıyla "Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri İzleme Kurulu", mevsimlik gezici tarım işçisi (işçi) gönderen ve alan her il ve ilçede, mülki idare amirinin başkanlığında o ildeki ve ilçedeki ilgili kurum ve kuruluş, işçi, aracı ve işveren (toprak sahibi/işleyen) temsilcilerinin katılımı ile "İl/ilçe Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri İzleme Kurulu" oluşturulması öngörülmüştür.

Diğer yandan, Genelge ile işçilerin göç döneminde yolculuklarının güvenli ve sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi için önlemler alınması,

İşçilerin ihtiyaç duyduğu yemek, çamaşır, bulaşık, tuvalet ve banyo ile barınma yerlerinin sağlanması,

Bu yerleşim yerlerindeki içme ve kullanım suyu ile elektrik ihtiyaçlarının sağlanması,

Yerleşim yerlerinin belli aralıklarla her türlü haşerelere karşı ilaçlanması ile çöplerin alınması,

İşçilerin ve ailelerinin bulaşıcı ve salgın hastalıklara karşı düzenli sağlık taramalarının yapılması, çocuklarının gelişimi ve gebelik takiplerinin periyodik olarak yaptırılması,

İşçilerin zorunlu öğretim çağındaki çocuklarının eğitimlerini devam ettirmelerinin sağlanması,

İşçilerin sosyal güvenlikleri açısından mevcut durumlarının Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından yürütülecek çalışmalarla iyileştirilmesi,

Tarımda iş araçlarının belgelendirilmesinin zorunlu hale getirilmesi,

Belgesi olmayan ve sözleşme imzalamadan iş alan araçların denetlenerek ilgili mevzuat doğrultusunda gereğinin yapılması,

amaçlanmıştır.

Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri İzleme Kurulu tarafından hazırlanan ve Bakanlığımız web sitesinde yayınlanan "Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Stratejisi ve Eylem Planı" gereği yapılmak üzere, 31/03/2010 tarih ve 10655-17076 sayılı yazımız ile 81 İl Valiliğine gönderilmiştir.

Eylem Planında; sorumlu kuruluşların yapacağı iş ve işlemler belirtilmiş olup yapılacak işler bir takvime bağlanmıştır.

Mevsimlik tarım işçilerine yönelik olarak söz konusu çalışmalar projelendirilerek Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Müsteşarlığına gönderilmiştir. Bu kapsamda ilk yıl için 44 milyon TL kaynak aktarılması planlanmıştır.

Başbakanlığın 2010/6 sayılı “Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi”ne dair Genelgesinde Kurum faaliyetlerine ilişkin düzenlemelere de yer verilmiştir. Buna göre;

İlgili Genelgenin 15 inci maddesi çerçevesinde, tarımda iş aracılarının belgelendirilmesi zorunlu hale getirilmiştir. Belgesi olmayan iş aracılarının işçi temin etmelerinin önlenmesi ve iş aracıları ile işverenler veya doğrudan işçiler ile işverenler arasında sözleşme yapılmasının sağlanması için gerekli tedbirler alınarak, vaki uyuşmazlıklarda mağduriyetlerin önüne geçilmesi hükmüne bağlanmıştır. İşveren/iş aracı ve işçi arasındaki ücret alacağına ilişkin uyuşmazlıkların öncelikle il ve ilçelerde kurulacak izleme kurullarında çözümlenmesine çalışılacağı ifade edilmiştir.

Genelgenin 16 ncı maddesinde ise, belgesi olmayan ve sözleşme imzalamadan iş alan aracılarda Türkiye İş Kurumu tarafından “Tarımda İş ve İşçi Bulma Aracılığına İzin Verilmesi ve Aracıların Denetimi Hakkında Yönetmelik” hükümleri çerçevesinde denetlenerek, ilgili mevzuat çerçevesinde gereği yapılması hükmüne bağlanmıştır.

Bu kapsamda, 14/03/2004 tarihli “Tarımda İş ve İşçi Bulma Aracılığına İzin Verilmesi ve Aracıların Denetimi Hakkında Yönetmelik” 2010/6 Başbakanlık Genelgesi’nde yer alan hükümler doğrultusunda gözden geçirilerek revize edilmiş ve 27/05/2010 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Böylece, Kurumca tarım aracılığına izni verilmesi, tarım aracı, tarım işçisi ve işveren arasındaki ilişkinin düzenlenmesi çalışmaları Başbakanlık Genelgesi ile adı geçen Yönetmelik hükümleri çerçevesinde sürdürülmektedir.

Tarım işçilerinin ücret hakları, ulaşım, barınma, yeme-içme, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve kontrolü amacıyla tarım aracı, işçi ve işveren arasındaki sözleşme örneği hazırlanmış ve Yönetmelik ekinde yayımlanmıştır. Yönetmelik ile işçinin ulaşım-sağlık ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi konusunda hem tarım aracılarına, hem de işverene sorumluluk getirilmiştir. Tarım işçileri hakkında bilgi veri tabanı ile tarım aracılarının sicillerin oluşturulmasına yönelik çalışmalar da başlatılmıştır.

